

چکیده

از مهم ترین چالش‌های مبحث تابعیت، تعیین تابعیت اطفالی است که از مادری ایرانی و پدر خارجی متولد می‌شوند. این کودکان که اغلب حاصل ازدواج‌های شرعی، اما غیر قانونی زنان ایرانی با مردان خارجی هستند به دلیل قواعد و اصول ناظر بر تابعیت، که مبتنی بر سیستم خونی می‌باشد، ایرانی شناخته نمی‌شوند و به دلیل شرایط خاص خود از بسیاری از حقوق اساسی و اولیه خود از جمله حق بر دارا بودن هویت و تابعیت که کنوانسیون حقوق کودک بارها بر آن تأکید نموده است، محروم می‌باشند. این محرومیت در حالی است که ایران خود را ملحق به کنوانسیون حقوق کودک نموده است. برای حل این معضل قانون «تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی» مصوب ۱۳۸۵ سن ۱۸ سال را برای اخذ شناسنامه ایرانی مورد تصویب قرار داده است، اما در مورد وضعیت این فرزندان پیش از حصول ۱۸ سالگی راهکاری اتخاذ نشده است. به نظر می‌رسد این قانون نتوانسته است مشکل این کودکان را به طور جدی مرتفع نماید. برای حل این معضل بهتر است قانونگذار، وضعیت تابعیت این کودکان را از بدو تولد آنان و نه از سن هجده سالگی مشخص سازد که در همین راستا "طرح یک فوریتی اعطای تابعیت به فرزندان متولد از مادران ایرانی" در شهریور ۹۵ در مجلس مطرح گردید که با تصویب این طرح می‌توان به این مهم دست یافت که لیکن با گذشت ۱۳ سال هنوز اقدامی اساسی جهت تصویب آن در مجلس صورت نگرفته است. این پایان نامه به بررسی وضعیت حقوقی کودکان متولد از مادران ایرانی در قوانین داخلی و رفع مشکل حاصل از چنین ازدواجی با نگاهی به کنوانسیون حقوق کودک می‌پردازد.

واژگان کلیدی: ازدواج، اتباع بیگانه، تابعیت، کودکان، کنوانسیون حقوق کودک